

Madenciliğimizin 1945 yılı ilk 6 aylık bilançosu

1945, altı sene süren müthiş bir savaşın son yılı olmuştur. Bununla beraber barış dünyasının henüz tanzim edilmemiş olması ve harpsonu hazırlıklarının sona erdirilememesi yüzünden milletlerarası ekonomik ve ticarî münasebetler henüz tabîi hale girememiştir. Harpten ekonomik ve malî bakımdan bitkin bir halde çıkan Avrupa ile ticarî münasebetler henüz yenilenmemiştir.

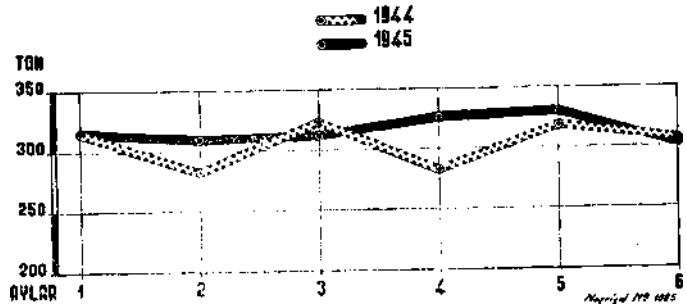
Sanayi, harp şartlarından barış şartlarına tam bir intikal safhasındadır. Dünya pazarlarında ise arz ve talepler durgunluk, fiatlar istikrarsızlık göstermektedir. Bu yüzden madencilik mahsullerimizin istihsal ve ihracını teşvik edici âmiller henüz belirmemiş olmakla beraber, yurdumuzun madenciliği, Cumhuriyet idaresinin programlı ve sistemli çalışmaları sayesinde, 1945 yılının ilk yarısında da azçok gelişmesine devam etmiş ve başlıca yeraltı kaynaklarımızdan istihsal, 1944 yılının aynı devresine nazaran artmıştır. Bu durumu aydınlatmak üzere muhtelif yeraltı servetlerimizin istihsalleri üzerinde ayrı ayrı durmayı faydalı buluyoruz:

TAŞKÖMÜR:

1945 yılının İlk 6 ayında taşkömür istihsalı 1.893.906 tonu bulmuş ve 1944 ün Ocak-Haziran ayları yekûnu olan 1.825.436 tona nazaran 68.470 ton yani % 3,75 nis-

betinde artmıştır. Buna mukabil Zonguldak havzasından taşkömür sevkiyatı 1944 yılının ilk 6 ayına nazaran % 4.75 nisbetinde artarak 1.112.798 tondan 1.165.619 tona yükselmiştir. Sevkiyatın 1.126.134 tonunu hamule ve 39.485 tonunu da gemilerimize verilen yakıt teşkil etmiştir. Memleket içerlerine gönderilen 1.126.134 ton taşkömürün 422.250 tonu demiryolu ve 703.884 tonu da denizyolu ile sevkedilmiştir. Bundan başka Havzada cem'an 68.593 ton taşkömür ve 86 ton sömük sarf edilmiştir. Havza dahilinde 1945 yılının ilk 6 ayı içinde 1581 ton taşkömür ve 137 ton sömük satılmıştır. Böylece havza dahili ve harici taşkömür satışları 1.167.300 ton tutmuştur. Bu yekûna 1945 yılı Ocak - Haziran ayları içinde sömük ve briket fabrikalarına verilen 51.857 ton taşkömür ilâve dilirse, Havzanın 1945 ilk 6 aylık yıkanmış ve ayıklanmış taşkömür istihsalı (ocakların kendi sarfiyatları

1944 VE 1945 İLK 6 AYINDA TAŞKÖMÜR İSTİHSALİMİZ
(TON GÖR İLAVESİYLE)

hariç) 1.219.157 tonu bulmuştur. 1944 ile 1945 yıllarının ilk yarısında aylara göre taşkömür istihsal ve Havzadan sevkiyat miktarları (ton hesabile) şöyledir:

Aylar	İSTİHASAL (Tuvönan)		SEVKİYAT (Ayıklanmış)	
	1944	1945	1944	1945
Ocak	314.572	315.369	153.215	175.343
Şubat	281.674	308.763	168.149	157.184
Mart	322.639	311.882	193.704	198.452
Nisan	281.984	326.054	204.386	217.122
Mayıs	318.935	329.979	210.353	222.904
Haziran	305.632	301.859	182.991	194.614
Yekûn	1.825.436	1.893.906	1.112.798	1.165.619

1944 yılının ilk 6 ayında sömük ve briket imali için 45.681 ton taşkömür verilmişken 1945 in aynı ayları içinde aynı imalât için verilmiş olan taşkömür miktarı 51.857 tona yükseltmiştir. 1945 yılının ilk yarısında, sömük istihsalı 7.171 ton yani % 35.5 nisbetinde artarak geçen yılın aynı devresinde çıkarılan 20.189 ton yerine 27.360 tona baliğ olmuştur. 1944 ün ilk ya-

rısında 21.904 tonu bulan sömük satışları 1945 in aynı aylarında 24.777 tona yükselerek % 13.1 nisbetinde yeni bir artış kaydetmiştir. Briket fabrikasının 1945 yılı ilk altı aylık istihsalı 16.675 ve satışları da 17.615 tondur. 1945 in ilk yarısında sömük ve briket fabrikalarına verilen taşkömürle fabrikaların aylara göre istihsal ve satışları aşağıda gösterilmiştir:

(Ton hesabile)

Aylar	Fabrikalara verilen taşkömür	SÖMÜK		BRİKET	
		istihsal	Satış	istihsal	Satış
Ocak	7.967	4.871	1.917	1.345	1.164
Şubat	6.904	4.386	2.175	842	1.271
Mart	9.012	4.829	2.878	2.502	2.438
Nisan	10.060	4.235	4.886	4.363	4.820
Mayıs	10.260	4.457	6.427	4.567	4.754
Haziran	7.654	4.582	6.494	3.056	3.168
Yekûn	51.857	27.360	24.777	16.675	17.615

Bu cetvelde gösterilen sömük satış miktarlarına Havza dahilinde satılan 137 tonla işletmelerde sarfedilen 86 ton dahil değildir. 1.7.1945 tarihinde fabrikalarda bulunan stok 4.710 ton sömük ve 731 ton briketten ibarettir.

Zonguldak taşkömür havzasında çalı- şan teknisyen işçi ve memur sayısının 28.000 i geçmiş ve 1945 yılının ilk yarısında ödenen maaş ve ücret yekûnunun 9

milyon lirayı aşmış olması taşkömür endüstrisinin memleket iş hacmindeki öneminin artmakta olduğunu belirtmektedir.

LİNYİT:

Maadin Umum Müdürlüğünden aldığımız malûmata göte 1945 yılının ilk 6 ayında 19 linyit ocağı işletilmiş ve cem'an 384.577 ton linyit istihsal edilerek, bu miktardan 319.811 tonu satılmıştır. Böylece

yurdumuzun 1945 yılının ilk yarısındaki linyit istihsalı 1944 yılının aynı devresi seviyesinde kalmıştır. Buna mukabil 1944 yılının Ocak-Haziran aylarına isabet eden 311.561 ton linyite karşı 1945 in aynı aylarında 319.911 ton satılmış olduğundan,

satışlarda 8.350 ton, yani %2.6 nisbetinde yeni bir artış kaydedilmiştir-

İşletmelerin 1945 yılı Ocak - Haziran ayları içindeki istihsal ve satışlarını gösterir cetvel aşağıdadır:

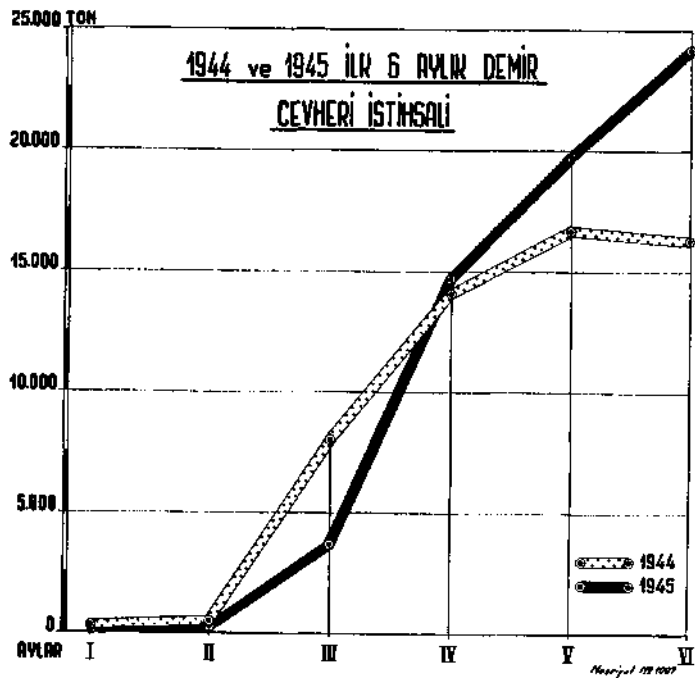
İli	Mevki veya ocak ismi	İşleten	istihsal ton	Satış ton
Kütahya	Tavşanlı)	Etibank Garp Linyitleri İşletmesi	107.170	77.812
”	D-eğirmisaz)		90.189	73.463
Manisa	Soma - İdilköy)	Devlet Demiryolları.	104.093	91.188
Amasya	Çelteç		54.137	53.837
Burdur	Sultandere	Keçiburlu K. İş.	2.519	2.519
Kütahya	Kızılıbük	Trak T. A. Ş.	21.580	16.590
Aydın	Göhlisar - Şahinalı	Balca Hamit varisleri	1.720	1.942
İzmir	Yeniköy - Cuma ovası	Yusuf Ziya Nayman	562	550
”	Sandıköy		298	298
Bilecik	Küre	Hadi Yener	516	488
Sivas	Gemerek - Şarkışla	Ali Tüjümet ve Ş.	414	417
Erzurum	Kükürtlü	Ruhsatnameli	384	300
Muhtelif	Diğer 7 linyit ocağı		995	407
19 işletme yakûnu, tor			384.577	319.811

384.577 tonu bulan 1945 ilk 6 aylık linyit istihsalinin 358.108 tonu, yani % 93 ü Garp Linyitleri, Devlet Demiryolları ve Keçiburlu Kükürt işletmesi tarafından işletilen beş linyit ocağına isabet etmiştir. Özel sermaye ile çalışan 14 linyit ocağının 6 aylık istihsal yekûnu ancak 26.469 tondur ve genel istihsaldeki hissesi de % 7 dir.

DEMİR:

Genç demir ve çelik sanayiimizin esas ham maddesi olan demir cevheri istihsalinde 1944 yılının ilk yarısına nazaran bir gelişme görülmektedir. 1945 yılının ilk 6 ayında Divriği demir madenlerinde 62.851 ton cevher istihsal edilerek

eski stoklardan faydalanmak suretile cem'an 73.445 ton satılmış ve sevkedilmiş-

tir. 1944 yılının Ocak - Haziran istihsal yekûnu 55.889 ton olduğuna göre, 1945 in aynı aylarındaki istihsal artışı 6.962 ton yani % 12.5 nisbetindedir. Buna mukabil

satışlar bir evvelki yıla nazaran ancak % 2.2 nisbetinde artmıştır. Divriği demir işletmesinin 1944 ve 1945 yılları ilk yarısında aylara göre demir cevheri istihsal ve satışları (ton hesabıyla) şöyledir;

Aylar	1 9 4 4		1 9 4 5	
	istihsal	Satış	istihsal	Satış
Ocak	293	2.962	241	11.012
Şubat	489	5.549	407	9.137
Mart	8.062	10.488	3.681	9.262
Nisan	14.080	18.093	14.664	13.543
Mayıs	16.696	19.498	19.729	14.634
Haziran	16.269	15.240	24.129	15.857
Yekûn	55.889	71.830	62.851	73.445

Karabük demir ve çelik fabrikalarının 1945 ilk 6 aylık istihsaline gelince, 13.701 ton demir, 2.938 ton (75 ilâ 600 mm. eb'ında) dökme demir boru, 24.165 ton hadde mamulü ile 190 ton muhtelif kalınlıkta telden ibarettir. 1944 ün ilk 6 ayına nazaran hadde mamulleriyle boru istihsaline yeni bir gelişme kaydetmiş olduğu gibi, fabrikaların kok istihsaline de 101.902 tondan 103.850 tona yükselmiş ve 1.948 ton bir artış göstermiştir. Kok imali esnasında elde edilen talî maddelerde de geçen yılın aynı aylarına nazaran yeni bir gelişme dikkate değer: 1945 yılı ilk yarısına isabet eden zift istihsaline 3.070, kreozot istihsaline 1.655, motor benzolü 1.493, amonyum sülfat 1.063 tonu bulmuştur. Asit sülfürik fabrikasının ilk 6 aylık istihsaline 4.335, süperfosfat fabrikasının 3.037 tondur.

Yurdumuzda inşaa ve imar işine yeniden girişildiğinden, hadde mamulleriyle muhtelif eb'addaki boru talepleri 1944 yılının ilk yarısına nazaran artmıştır. Ocak-Haziran ayları içinde cem'an 24.663 ton ray, profil, dörtköşe demir ile sac ve muh-

telif levhalardan başka 2.810 ton boru satılmıştır. Buna mukabil tel satışları geçen yılın satışlarından bir az düşüktür.

KROMİT:

1945 yılının ilk yarısında krom cevheri istihsaline 1944 yılının aynı devresine nazaran % 65 nisbetinde artarak 53.062 tondan 87.558 tona yükselmiştir. Buna mukabil madenlerden gönderilen krom cevheri miktarı bir evvelki yılın Ocak - Haziran aylarına nazaran % 39 nisbetinde azalarak 73-618 tondan 44.866 tona inmiştir.

İçinde bulunduğumuz yılın ilk 6 aylık istihsalinden takriben % 59 u Devlet sermayesiyle çalışan Şark Kromları İşletmesine ve % 41 i özel ve tüzel kişiler tarafından işletilen diğer 18 kromit ocağına isabet etmiştir. Aşağıdaki cetvel 1945 yılı Ocak - Haziran aylarında krom madenlerimizin istihsal ve sevkiyatını göstermektedir: (Maadin Umum Müdürlüğü istatistiklerine göre).

Maden ismi veya mevki	İli	İlçesi	İşleten	İstihsal ton	Sevkiyat ton
Guleman	Elâzığ	Maden	Şark Kromları İşletm.	51.559	20.000
Dümrek	Kütahya	Simav	Türk Maadin A. Ş.	14.234	3.000
Başören	Eskişehir	Merkez	General S. Adil	2.335	1.379
Çenger	Muğla	Fethiye	Fethiye Şirk. Mad.	2.666	
Günlükbaşı	"	"	" " "	1.979	
Kargı - Foça	"	"	" " "	3.498	
Üzümlü	"	"	" " "	1.872	12.993
Domuz alanı	"	"	" " "	477	
Demirkazık	"	"	" " "	424	
Kemiklikızlan	"	"	" " "	20	
Atbükü	Antalya	Merkez	Tekirova Mad. Ltd. Ş.	4.991	2.449
Buluşlu	Muğla	Köyceğiz	Paterson	750	92
Ruhsatiyeli mad.	Hatay	İskenderun	—	1.000 (*)	1.423
Muhtelif 6 Kromit madeni				1.753	3.537
19 maden ocağı yekûnu.				87.558	44.866

(*) Tahminidir.

Harp ekonomisinden barış ekonomisine geçiş ikinci dünya harbinin sona ermesi kadar anî olmadığından, ticarî müna-sebetlerin tanzimi gecikmektedir. Bu yüzden krom cevheri ihracatımız durgun bir safhadadır.

BAKIR:

Dergimizin geçen sayısında işaret edildiği gibi harbin doğurduğu ulaştırma ve ihracat güçlükleri devam ettiğinden 1944 yılında oldukça azalmış olan bakır satışları, 1945 yılının ilk yarısında daha ziyade azalmış ve Etibank elindeki külçe ve rafine bakır stoku. 1945 ortalarında 16.500 tona yükselmiştir. Bu durum karşısında bakır istihsalinin kısmen tahdit edil-

mesi zarureti hasıl olmuştur. Ayrıca Kuvarshan bakır madenlerinin şimdiye kadar işletilmekte bulunan derinliklerdeki cevher ihtiyatı tükenmiş olduğundan 1945 yılının ilk yarısında bu işletmenin o-caklarından ancak 63 ton külçe bakır istihsal edilebilmiştir. Neticede 1944 yılının Ocak - Haziran aylarında 5.301 tonu bulan bakır istihsalı 1945 yılının aynı ayları içinde aşağı yukarı % 7 nisbetinde azalarak 4.938 tona inmiştir. 1945 in ilk yarısında iç ve dış pazarlara satılan bakır miktarı 1.455 tondur.

1944 ve 1945 yılları ilk yarısında aylara göre bakır istihsal ve satışları (ton hesabı) şöyledir:

Aylar	1 9 4 4		1 9 4 5	
	istihsal	Satış	İstihsal	Satış
Ocak	900	156	943	57
Şubat	820	569	850	141
Mart	941	438	930	598
Nisan	1.141	839	945	167
Mayıs	519	1.220	280	338
Haziran	980	237	990	154
Yekûn	5.301	3.459	4.938	1.455

DİĞER MADENLERİMİZ

Özel teşebbüse bırakılmış bulunan ikinci derecedeki madenlerimizin istihsalı, harbin sebep olduğu ihracat ve satış güçlüklerinden dolayı son yıllar içinde nisbeten azalmıştır. 1945 yılının ilk yarısında işletilen madenleri kısaca gözden geçirelim.

AMYANT:

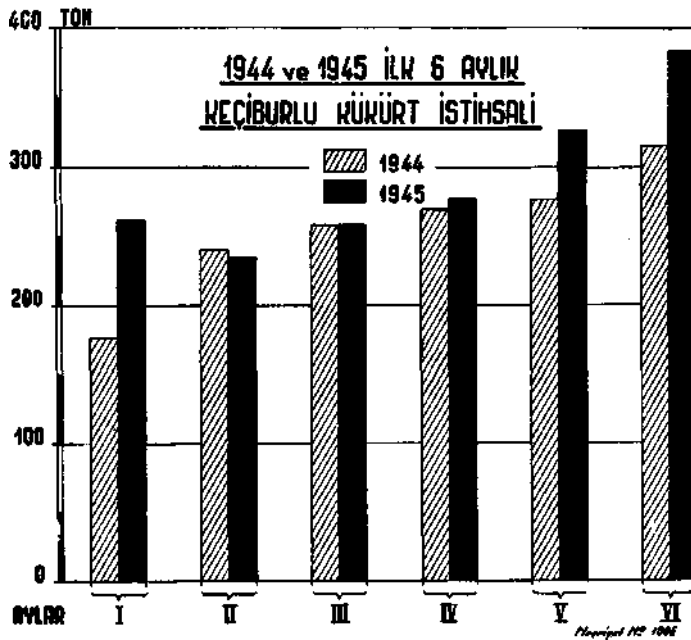
Eskişehir ilinin Mihalıççık ilçesinde bulunan bir amyant madeninden 1945 yılının Ocak-Haziran ayları içinde 116 ton istihsal yapılmıştır.

ANTİMUAN:

1945 yılının bahis mevzuu ayları içinde Tokat-Turhal antimuan maden işletmesinin imraratı 35 tonu bulmuştur. Bundan başka Balıkesir ilinin Korucu madeninden ilk 6 ay zarfında 67 ton antimuan istihsal edilmiştir.

BORASİT:

İkinci dünya harbinin ortalarından-

beri işletilmesine ara verilmiş olan Balıkesir'in Susurluk ilçesindeki Sultançayırı borasit (madenleri yeniden işletilmeye başlanmıştır ve 1945 yılının ilk 6 ayı içinde 6.955 ton borasit veya pandemit istihsal edilmiştir. Bu miktardan 40 tonu satılmıştır.

CİVA:

İzmir ili Karaburun - Ahırlı cıva madenlerinde cıva istihsaline 1945 yılında da devam edilmiş ve 30 şişe istihsal olunmuştur. Eski stoklardan faydalanmak suretiyle içinde bulunduğumuz yılın ilk 6 ayında 66 şişe cıva satılmıştır. Adı geçen işletmenin 1944 yılının ilk yarısındaki cıva satışı 49 şişe olduğuna göre, % 34.7 nisbetinde bir satış yükselişi kaydedilmiştir.

KÜKÜRT:

Ziraatta, kimya sanayiinde ve eczacılıkta kullanılan kükürtün istihsaline Ispartanın Keçiburlu ve Denizlinin Teke-tirkaz madenlerinde 1945 yılında da devam edilerek Ocak-Haziran ayları içinde cem'an 2.162 ton kükürt çıkarılmıştır. Bu miktarın 1.745 tonunu, yani takriben % 81 ini Devlet sermayesiyle çalışan Keçiburlu Kükürtleri İşletmesi sağlamıştır. Adı geçen işletme, içinde bulunduğumuz yılın Ocak - Haziran aylarında istihsal miktarını 1.745 tona yükseltmeğe ve böylece 1945 yılı ilk 6 aylık istihsalini 1944 yılının aynı devresine nazaran % 13,3 nisbetinde artırmağa muvaffak olmuştur.

Keçiburlu Kükürtleri İşletmesinin 1944 ve 1945 yıllarının Ocak - Haziran ayla-

rındaki istihsal ve satışları ton hesabına aşağıda gösterilmiştir:

Aylar	1944		1945	
	İstihsal	Satış	istihsal	Satış
Ocak	177	36	262	218
Şubat	241	1.698	235	7
Mart	259	1.051	259	100
Nisan	270	276	278	1.398
Mayıs	277	405	327	671
Haziran	316	366	384	318
Yekûn:	1.540	3.332	1.745	2.712

LÜLETAŞI:

Eskişehir ili merkez ilçesinde bulunan Kemikli ocağından 1945 yılının ilk 6 ayı içinde, 1944 yılının ilk yarısında istihsal edilen 119 sandığa karşı 382 sandık lüle taşı istihsal edilmiş ve Ocak - Mayıs ayları zarfında 262 sandık satılmıştır.

MANGANEZ:

Kütahya ilinin Gevrekler manganez ocağının 1945 yılı Ocak - Haziran aylarındaki istihsali 1.700, satışları da 1.173 tonu bulmuştur. 1944 yılının aynı aylarına isabet eden manganez istihsali takriben 950 tondur. Buna göre 1945 in ilk 6 ayında 1944 yılının aynı devresine nazaran % 78.9 nisbetinde önemli bir istihsal artışı kaydedilmiştir. Bu cevherin satışı da 1945 yılının Ocak - Haziran aylarında geçen yılın aynı aylarına isabet eden 985 tona mukabil % 19,1 nisbetinde bir artışla 1.173 tona yükselmiştir.

MAĞNEZİT:

Eskişehir'de işletilen ruhsatlı iki mağnezit ocağından 1944 yılının Ocak - Haziran aylarında yapılan 210 ton istihsal ve 20 ton satışa mukabil carî yılın aynı aylarında 320 ton istihsal ve 45 ton satış yapılmak suretiyle bu alanda da istihsal ve satış yükselişi kaydedilmiştir.

ZIMPARA:

1944 yılının başlarında istemin azalması yüzünden tatil edilen zımpara maden ocakları 1945 yılı başında yeniden işletilmeğe başlanmış ve altı ayda dört ocaktan cem'an 1.132 ton zımpara taşı istihsal edilmiştir. Aynı aylar içinde evvelki stoklardan faydalanmak suretiyle 7 ocaktan 1.485 ton zımpara satılmıştır.

Bir evvelki yılın ilk yarısına isabet eden istihsal 100 ve satışların ancak 51 tan tutmuş olmasına bakılırsa madencilüğümüzün bu sahasında da yeni bir faaliyet ve gelişme göze çarpmaktadır.

MADENSULARI:

İçinde bulunduğumuz yılın ilk 6 ayında başlıca maden suya satışlarında da geçen yıla nazaran takriben % 7 nisbetinde bir artış görülmektedir. 1944 ün ilk 6 ayında 357.185 litre tutan maden suyu satışları 1945 in aynı aylarında 381.814 litreye çıkmıştır. 1945 in ilk yarısında cem'an 325.740 litre Afyonkarahisar maden suyu ihzar edilmiş ve bu miktardan 301.096 litresi yurdumuzun muhtelif bölgelerinde istihlâk olunmuştur. Aynı aylar içinde 75.788 litre Trabzon-Kisarna ve 4.930 litre Bursa-Göndert (Uludağ) maden suyu iç pazarlara satılmıştır.

Adları geçen başlıca maden sularımızın 1944 ile 1945 yıllarının ilk 6 aylık istihsal ve satışları (litre hesabile) aşağıdaki cetvelde gösterilmiştir:

Maden suyu adı	1 9 4 4		1 9 4 5	
	İstihsal	Satış	İstihsal	Satış
Afyonkarahisar	350.232	347.086	325.740	301.096
Bursa - Göndert (Uuludağ)	4.959	4.939	3.860	4.930
Trabzon - Kisarna	5.160	5.160	75.788	75.788
Yekûn	360.351	357.185	405.388	381.814

ÇİMENTO:

Yurdumuzun çimento istihsalı, 1945 yılının ilk yarısında bir evvelki yılın aynı aylarına nazaran % 7,5 nisbetinde bir artış kaydederek 113.500 tondan 122.068 tona yükselmiştir. İstihsalın artışına, bilhassa Sümerbank tarafından işletilen Sivas ve Zeytinburnu çimento fabrikaları başlıca âmil olmuşlardır. Sivas çimento fabrikası, 1944 yılının Ocak - Haziran ayları içinde istihsal edilen 26.144 tona karşı 1945 yılının aynı aylarında 34.291 ton çimento istihsal etmeğe ve böylece verimini % 31,2 nisbetinde artırmağa muvaffak olmuştur. 1944 yılının ilk yarısında 37.668 tonu bulan Zeytinburnu çimento fabrikasının istihsalı 1945 in aynı devresi içinde 41.334 tona yükselmiş ve % 9,7 nisbetinde yeni bir artış kaydetmiştir. Buna mukabil Ankara cüruf çimentosu fabrikasının 1945 yılı altı aylık istihsalı 1944 yılının aynı aylarına nazaran % 26,4 nisbetinde azalmış ve 6.518 tondan 4.793 tona inmiştir. Bununla beraber devlet sermayesiyle çalışan bu üç çimento fabrikasının içinde bulunduğumuz yılın Ocak - Haziran istihsal tutarı bir evvelki yılın aynı aylarına nazaran 10.088 ton yani % 14,3 nisbetinde artarak 70.330 tondan 80.418 tona balığ ol-

muştur. Çimento satışları ise 1944 yılının ilk yarısına nazaran % 4,4 nisbetinde azalarak 77.042 tondan 73.675 tona inmiştir.

Özel sermaye ile işletilen İstanbul Kartaldaki Anadolu Çimento fabrikasının 1945 yılı Ocak - Haziran ayları istihsalı 41.650 tonu bulmuştur. Adı geçen fabrikanın aynı aylar içindeki çimento satışları 43.982 tondur.

Böylece memleketin genel çimento istihsalinde Devlet işletmelerinin hissesi son iki yıl içinde % 67 raddelerinde kalmıştır.

Yurdumuzun bayındırlık işleriyle yakından ilgilenen Cumhuriyet Hükümeti 1944 yılında çimento fiyatlarında ortalama % 10 nisbetinde bir tenzilât yapmışken, Ekonomi Bakanlığının 23.8.1945 tarihinde yayınlanan bir emriyle Devlet fabrikalarının iç pazarlara çıkardığı çimento fiyatları vasatı olarak % 20 nisbetinde yeniden indirilmiştir.

ÖZET

1944 ve 1945 yıllarının ilk 6 aylarında yeraltı servetlerimizden yapılan istihsal miktarları alfabetik sıra ile ve mukayeseli olarak aşağıdaki cetvelde gösterilmiştir.

İstihsal	1944 Ton	1 9 4 5 Ton	Fark, ton Artış +, azalış —	Artış ve azalış % nisbeti
Amyant	110	116	+ 6	5,5
Antimuan	93	67	— 26	28,0
Bakır	5.301	4.938	— 363	6,8
Borasit	—	6.955	+ 6.955	—
Briket	21.104	16.675	— 4.429	20,9
Civa (şişe) (a)	49	66	+ 17	34,7
Çimento	113.500	122.068	+ 8.568	7,5
Demir cevheri	55.88ü	62.851	+ 6.962	12,4
Kok	101.902	103.850	+ 1.948	1,9
Kromit	53.082	87.558	+ 34.496	64,9
Kükürt	1.615	2.162	+ 547	25,3
Linyit	384.981	384.577	— 404	—
Lületaş (sandık)	119	382	+ 263	221,0
Maden suyu (litre)	360.351	405.388	+ 45.037	12,5
Mağnezit	210	320	+ 110	52,4
Manganez	950	1.700	+ 750	78,9
Sömikok	20.189	27.360	+ 7.171	35,5
Taşkömür (b)	1.229.524	1.287.650	+ 58.126	4,7
Zımpara	100	1.132	+ 1.032	1032,0

(a) İmrarattır.

(b) Havza içi istihlâk edilen, havza dışına gönderilen ve sömikok, briket imaline verilen kömür yekûn tonajıdır.

Yukardaki cetvelin tetkikinde de görüleceği gibi, bu yıl antimuan, bakır ve briket istihsalleri dışında maden endüstrimizin bütün branşlarında kaydedilmeğe değer bir istihsal artışı olduğuna ve evvel-

ki yıllar muhtelif sebepler yüzünden tatil edilmiş olan borasit ve zımpara maden ocakları yeniden işletilmeğe açıldığına göre, bu yılın ilk altı ayı madencilik bilançomuz memnuniyet vericidir.

M. T. A. Enstitüsünün on yıllık faaliyetine kısaca bir bakış

KURULUŞ AMACI ve TARİHÇESİ:

Üzerinde yaşadığımız toprakların jeolojik ve tektonik hususiyetleriyle, bu toprakların altmda gizli maden servetlerini öğrenmek ve yurdumuzun endüstriyel kalkınması için bu önemli ham madde kaynaklarından en verimli şekilde faydalanma yollarını arayıp bulmak; Cumhuriyet rejiminin en kutsal gayelere ulaş-

mak için çizdiği çalışma program ve plânının tatbikinde ilk safı işgal etmiştir.

Yeraltı servetleri tabiat icabı, meçhul varlıklar oldukları cihetle bunların bulunup verimli bîr hale getirilmesi için çok emek, çok zaman ve para; sebat, ve azimle sistematik bir şekilde çalışmak gerektir.

Herhangi bir maden veya yeraltı zu-